



**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-849/15-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy: **Základní škola, Praha 4, Mikulova 1594**

Sídlo: **Mikulova 1594, 149 00 Praha 4 – Jižní Město**

E-mail právnické osoby: **lipertova@zsmikulova.cz**

IČ: **61388459**

Identifikátor: **600037282**

Právní forma: **Příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Michaelou Lipertovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Městská část Praha 11, Ocelíkova 672,
149 41 Praha 4 – Háje**

Místo inspekční činnosti: **Mikulova 1594, 149 00 Praha 4 – Jižní Město**

Termín inspekční činnosti: **25. až 28. květen 2015**

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získání informací o vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem v základní škole a jejich analýza.



Charakteristika školy

Základní škola, Praha 4, Mikulova 1594 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekce se v 1. až 9. ročníku ve 26 třídách vzdělávalo 630 žáků. Ve všech ročnících se realizuje Školní vzdělávací program *VIP - Výchova, inspirace, porozumění* (dále „ŠVP“). Škola zajišťuje vzdělávání pro velký počet žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Školní družina (dále „ŠD“) má 10 oddělení s nejvyšším povoleným počtem 320 žáků. V termínu inspekce bylo zapsáno 280 žáků. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu (dále „ŠVP ŠD“).

Hodnocení podmínek k realizaci školních vzdělávacích programů

Řízení školy

Ředitelka školy je ve funkci od 1. 7. 2013. Po svém nástupu úspěšně řešila mnoho problémů právních a ekonomických, které způsobilo minulé vedení. Má reálnou koncepci školy, ke které směřuje své aktivity. Některé stanovené cíle a představy se zatím nepodařilo zrealizovat např. dobře fungující, spolupracující sbor. Účelně deleguje některé své kompetence na své zástupkyně. Metodická sdružení převážně řeší provozní a organizační záležitosti, méně už otázky týkající se kvality výuky, forem a metod práce. Na jednáních pedagogické rady se projednávají zásadní pedagogické dokumenty a jsou k nim navrhovaná vhodná opatření. Ředitelka postupně vytváří vhodný systém řízení. Kontrolní mechanismy postupně zavádí, nejsou však ještě plně funkční. Přesto aktivní přístup ke kontrolní a hospitační činnosti umožňuje hodnotit kvalitu odváděné práce a pedagogické možnosti jednotlivých učitelů. Vedení odhalilo rizikové oblasti ve výchovně vzdělávacím procesu, která mají vliv na kvalitu vzdělávacího procesu např. nedůsledné zohledňování potřeb žáků se ŠVP a nízká úroveň realizace programu pro žáky s OMJ. Zatím se však nepodařilo z časových důvodů důsledně zrealizovat a prosadit navrhovaná opatření. Zároveň se vyskytly dílčí formální nedostatky ve školním vzdělávacím programu zájmového vzdělávání a školním řádu, které byly v průběhu konání inspekce odstraněny.

Personální podmínky školy vytvářejí dobré předpoklady k naplňování ŠVP. Z celkového počtu 46 pedagogů jich 36 zajišťuje vzdělávání v základní škole a 10 vychovatelek ve školní družině. Z toho 7 pedagogů nemá odbornou kvalifikaci, 6 z nich studuje, jeden plňuje podmínky výjimky ze zákonem požadované odborné kvalifikace. Na vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (dále „žáci se ŠVP“) se podílejí dvě asistentky pedagogů. Začínajícím pedagogům pomáhají kromě stanovených uvádějících učitelů metodické orgány i vedení školy, přínosné jsou vzájemné hospitace.

Ředitelka věnuje velkou pozornost personálnímu řízení, promyšlené je její plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů. Proti předchozím rokům navýšila finanční prostředky na průběžné vzdělávání a zvýšil se počet zapojených učitelů. Některé vzdělávací akce organizovala pro všechny pedagogické pracovníky, např. práce třídního učitele, řešení problémových situací, jednání s rodiči. Jednotlivě se učitelé zúčastnili v souladu s potřebami školy kurzů a seminářů zaměřených na oborové didaktiky, metody výuky, práci se žáky se ŠVP, využití počítačů ve výuce. ČŠI však zjistila ve shodě s vedením školy, že některým učitelům se nedaří získané znalosti efektivně uplatnit ve výuce. Přes vysoký počet žáků s OMJ se žádný vyučující se neúčastnil DVPP v této problematice.

Materiální a finanční předpoklady

Materiální podmínky umožňují realizaci ŠVP. Ve sledovaném období škola zakoupila nové učebnice, učební pomůcky, informační technologii k výuce, systém pro elektronické zpracování evidence žáků a nový školní nábytek. Bylo pořízeno moderní vybavení pro dvě



učebny cizích jazyků, zmodernizována učebna výpočetní techniky, vybavení místností pro zaměstnance (sborovna, dva kabinet, kancelář hospodářky, vrátnice). Nově byly vybudovány šatní skříňky a vybavena relaxační místnost. Ve spolupráci se zřizovatelem se uskutečnila rekonstrukce pavilonu pro výuku tělesné výchovy ve dvou tělocvičnách (výměna topení a celkové zateplení). Zákonní zástupci se finančně podíleli na vybavení školy pomůckami. Vedení školy se snaží o průběžné zlepšování materiálních podmínek školy a prostředí pro žáky za účelem naplňování ŠVP.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu škola využívá v souladu s účelem, na který byly poskytnuty. Spolu s dalšími prostředky, které získává od zřizovatele, z příjmů za pronájmy, od sponzorů (rodičů žáků) a komerčních subjektů jsou finanční prostředky efektivně využívány pro realizaci vzdělávacího programu.

Podmínky k realizaci ŠVP jsou na požadované úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu

Zhlédnuté hodiny na prvním stupni měly rozdílnou úroveň poskytovaného vzdělávání. Některé byly dobře metodicky připravené, vyznačovaly se promyšlenou stavbou, využitím různých forem práce, smysluplným střídáním činností. V převážné části hodin si žáci rozvíjeli kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální i personální. Atmosféra v těchto třídách byla příznivá a radostná. Učitelé dbali na srozumitelné seznámení s cílem hodiny a úvodní motivaci. V rovnováze uplatňovali frontální formu výuky, při níž využívali metodu řízeného rozhovoru se samostatnou prací, umožnili žákům kooperaci ve dvojici i ve skupině. Efektivnost vzdělávání podporovali častou průběžnou pozitivní motivací a názorností. Žáky vhodně zapojovali a využívali jejich životní zkušenosti i mezipředmětové souvislosti. Poskytli jim dostatek prostoru k vyjádření vlastních názorů, ověřovali si pochopení zadání úkolů. Byly využity i herní prvky k aktivnímu procvičení osvojeného učiva, žáci pracovali s chybou a objasňovali neznámé pojmy. Někdy však výuka postrádala vyšší míru empatie vyučujících. Některé z hodin vedené převážně frontálním způsobem neumožňovaly aktivní zapojení žáků, diferencovanou práci se žáky se SVP a cizinci. V těchto hodinách vedli pedagogové výuku stereotypním, zažitým způsobem bez hlubšího zamyšlení nad efektivitou volených činností. Ojedinelý přístup některých vyučujících k žákům nevytvářel v hodinách podnětné, příjemné klima. Nevhodně pracovali s chybou, nevolili vhodné aktivizující formy práce, takže scházela motivace a zájem o výuku u žáků slabších, znevýhodněných a žáků s OMJ. V závěru sledovaných hodin zařadili vyučující shrnutí učiva, prostor pro závěrečnou zpětnou vazbu a pro efektivní sebereflexi žáků vytvořili jen ojedinele.

Sledované vyučovací hodiny na druhém stupni dosahovaly rozdílné úrovně kvality výuky. V části hodin pedagogové působili účinnými metodami na rozvoj všech klíčových kompetencí žáků. Neopomínali stanovit cíle vyučovací jednotky, využívali vhodné názorné učební pomůcky včetně prostředků informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“), uplatňovali střídání aktivit. Účelně zařazovali samostatnou práci i kooperativní činnosti. Rozvoj čtenářské gramotnosti podporovali zadáváním promyšlených otázek k uměleckému i odbornému textu. Žáci se aktivně a se zájmem zapojovali do plnění úkolů. Měli dostatečný prostor k logickému uvažování, k vyhledávání a následnému zpracování informací i k přípravě vlastních závěrů. Pozitivní pracovní klima podporovalo otevřenou a efektivní komunikaci mezi nimi a pedagogy.

V některých vyučovacích hodinách však pedagogové působili jako dominující zprostředkovatelé informací a nepodněcovali žáky k aktivnímu přístupu. Jen ojedinele



využili vnitřní diferenciaci, kladení odlišných nároků a požadavků na žáky podle jejich možností a schopností. Nedostatky se projeví v práci se závěry vyučovacích hodin, které postrádaly rekapitulaci, upevnění učiva, kontrolu porozumění a shrnutí obsahu ze strany žáků. Prvky sebehodnocení a vzájemného hodnocení byly uplatněny pouze zřídka. Výuku vhodně doplňuje řada promyšlených společných projektů, cílených kulturních a vzdělávacích akcí.

Sledované zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá v příznivém klimatu, přístup vychovatelek k žákům je empatický. Po dopoledním školním vyučování je žákům dán dostatečný prostor pro spontánní hry, následují řízené činnosti tematicky zaměřené na odpočinek a rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Při činnostech je dodržována přirozená kázeň, žáci jsou průběžně účinně motivováni. Mají možnost výběru z připravené nabídky činností. Výsledky práce jsou účelně využívány k propagaci a výzdobě školy.

Průběh vzdělávání má i přes dílčí nedostatky požadovanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Pedagogové průběžně hodnotí výsledky jednotlivých žáků v souladu s pravidly stanovenými v ŠVP a klasifikačním řádu. Podklady pro hodnocení získávají soustavným diagnostickým sledováním výkonů žáků a jejich připravenosti na vyučování. K ověřování úrovně osvojení vědomostí a znalostí žáků jsou využívány vedle obvyklých interních nástrojů na začátku ročníku vstupní srovnávací testy z matematiky, z českého a anglického jazyka, hodnocení žákovského portfolia a závěrečné srovnávací práce z jednotlivých předmětů, na základě jejichž výsledků pedagogové zefektivňují učební postupy. K externí evaluaci škola využila komerční srovnávací testy a celoplošné ověřování výsledků žáků 5. a 9. ročníků. Účast na předmětových olympiádách či vědomostních soutěžích umožňuje nadaným žákům prezentovat své znalosti a dovednosti, dále je rozvíjet a prohlubovat. Příkladná je autoevaluace školy, která provedla vlastní dotazníkové šetření o kvalitě poskytovaných služeb mezi zákonnými zástupci, žáky i zaměstnanci.

Na základě vyhodnocení prospěchu učitelé přijímají opatření. Žákům s prospěchovými problémy škola nabízí různé formy pomoci (individuální doučování, konzultace s pedagogy, kroužek pro žáky se specifickými poruchami učení, zprostředkovává kontakt s poradenským zařízením). Nově poskytuje účelně zpracovaný *Podpůrný program pro žáky se školní neúspěšností*, jehož cílem je zlepšit studijní výsledky, zvýšit motivaci ke školní práci a omezit neúspěšnost žáka v daném předmětu.

Pedagogové se zabývají problematikou přechodu žáků z prvního na druhý stupeň vzdělávání, přesto se analýzou klasifikace žáků 6. ročníku a vzorku žákovských knížek zjistilo u části žáků zhoršení prospěchu a neúspěšnost v některých nových předmětech (dějepis, přírodopis, fyzika).

Úspěšná je adaptace žáků prvních tříd, podpořená řadou aktivit pro žáky mateřských škol i jejich rodiče (program pro předškoláky *Hra na školu*, program *Mikulovské rojení* pro návštěvu dětí z okolních mateřských škol, otevřené hodiny, setkávání rodičů s budoucími učitelkami 1. tříd atd.). V klasifikaci prvních ročníků převládá výrazná motivační úloha hodnocení. Žáci školy dosahují dobrých celkových výsledků (za poslední dva roky z celkového počtu žáků kolem 65 % prospělo s vyznamenáním, neprospívajících bylo méně než 1 %). K udělování výchovných opatření vyučující přistupují uvážlivě, udělená kázeňská opatření ve sledovaném období jsou v rovnováze s pochvalami. Neomluvené absence několika žáků škola řeší se zákonnými zástupci, popř. svolává výchovnou komisi za účasti zástupce OŠK, spolupracuje s OSPOD.



Poradenské služby jsou zajištěny výchovnou poradkyní (zástupkyně ředitelky školy) a metodičkou prevence sociálně patologických jevů v úzké spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Výchovná poradkyně se intenzivně věnuje výchovným a vzdělávacím záležitostem žáků, informuje učitele a koordinuje poskytování poradenských služeb. Dále se zabývá profesní orientací žáků. Vede evidenci žáků se SVP, o své činnosti pravidelně informuje na jednáních pedagogické rady. Není však prováděná dostatečná kontrola, zda jsou závěry z PPP naplňovány. Kontrolou písemností bylo zjištěno, že ne všichni vyučující dodržují u žáků se SVP doporučení poradenských zařízení (diferenciace při zadávání písemných úkolů, krácení diktátů, preference ústního ověřování vědomostí). Škola zavádí nový systém jazykové podpory žáků s OMJ, ale zatím není důsledně aplikován. Pro každého žáka s OMJ poprvé ve druhém pololetí školního roku 2014/2015 učitelé vytvořili tzv. *Program pro cizince*, v němž je zmapována situace v jednotlivých vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. Cílem tohoto plánu je nastavit postupné kroky pro úspěšnou adaptaci těchto žáků do kolektivu. Někteří pedagogové zatím program dostatečně a smysluplně nerealizují. Podpora žáků probíhá formou dobrovolného doučování na žádost rodičů. Škola předává rodičům informace o jazykových kurzech mimo školu. Škola má učebnice Českého jazyka pro cizince, ale vyučující je nevyužívají. Metodická sdružení a předmětové komise se zkušenostmi a problémy žáků se SVP a cizinci dostatečně nezabývají.

Bezpečné prostředí

Škola se systematicky věnuje zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků. Žáci dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech. K prevenci sociálně patologických jevů má škola dobře nastavené mechanismy. K vytváření bezpečného prostředí napomáhá i spolupráce s dalšími partnery, např. s Městskou policií či Policií ČR. V rámci spolupráce s nimi se žáci účastní různých specificky zaměřených preventivních programů.

Partnerství

Spolupráce školy se zákonnými zástupci je na požadované úrovni. Škola informuje dostatečným způsobem zákonné zástupce o vzdělávacích výsledcích žáků a dění ve škole, umožňuje jim navštívit výuku. Zejména prostřednictvím SRPŠ se rodiče spolupodílejí na zajišťování některých školních akcí. Významnými partnery školy jsou zřizovatel a školská rada. Pro žáky školy je přínosná účast na aktivitách organizovaných MČ Praha 11 (*Den bezpečnosti, Den Země, vánoční trhy*). Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje i kooperace s ostatními školami Prahy 11 a dalšími institucemi (pedagogicko-psychologická poradna, knihovna Opatov, kulturní domy, řada neziskových a charitativních organizací). Škola pořádá akce, které jsou součástí vlastní prezentace a propagace (např. *Mikulovský jarmark, Sportovní odpoledne*), vydává školní časopis, na jehož tvorbě se podílejí žáci. Dobře funguje žákovský parlament, jehož prostřednictvím zástupci žáků vyjadřují své názory a připomínky a přispívají tak ke zlepšování podmínek a klimatu školy.

Výsledky vzdělávání jsou sledovány a vyhodnocovány příkladným způsobem. Poradenské služby jsou zajišťovány přes dílčí nedostatky na požadované úrovni.

Závěry

Silné stránky školy:

- ***úspěšná adaptace žáků prvních tříd na základní vzdělávání,***



- *systematické vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků.*

Slabé stránky:

- *nižší úroveň průběhu výuky u některých vyučujících,*
- *nedostatečná vnitřní diferenciací v některých hodinách,*
- *nedostatečné zohledňování potřeb žáků se SVP a žáků s OMJ některými pedagogy,*
- *pomalé zavedení poznatků a dovedností získaných z DVPP do vyučovacího procesu,*
- *nepřiměřená klasifikace slabších žáků v některých nových předmětech v 6. ročníku.*

Návrhy na zlepšení stavu školy:

- *více využívat kooperativních činností a prostředků ICT ve výuce,*
- *lépe pracovat na účinné podpoře vzdělávání žáků s OMJ, se SVP a s prospěchovými problémy,*
- *dále pracovat na společném systému sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáky a jeho vhodné aplikaci v hodinách,*
- *účinněji pracovat se závěry vyučovacích hodin,*
- *více využívat metodických orgánů k podpoře zavádění nových trendů ve výuce,*
- *zaměřit se na sledování přechodu žáků na druhý stupeň vzdělávání,*
- *přijmout účinná opatření k zajištění srovnatelné kvality výuky ve všech třídách.*

Zhodnocení vývoje školy od data poslední inspekční činnosti:

Od poslední inspekce došlo dvakrát k výměně vedení školy, což má nepříznivý vliv na celý pedagogický sbor. Současné ředitelce se zatím nepodařilo, vzhledem ke krátkému působení ve funkci, napravit nedostatky v metodické práci s pedagogickým sborem z minulých let.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 28561/2013-2 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. 7. 2013 s účinností od 1. 7. 2013
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy, Praha 4, Mikulova 1594 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Městské části Praha 11 č. 16/23/Z/2005 ze dne 20. 10. 2005
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy, Praha 4, Mikulova 1594 vydané na základě usnesení Rady městské části Praha 11 pod čj. 0508/13/R/2013 ze dne 29. 5. 2013 s účinností od 1. 7. 2013
4. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce
5. Roční plán práce 2014/2015
6. Koncepce rozvoje Základní školy, Praha 4, Mikulova 1594 – 2013 až 2018



7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *VIP - Výchova, inspirace, porozumění* platný od 1. 9. 2014
8. Školní řád platný od 1. 9. 2014
9. Plány DVPP pro školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
10. Školní matrika základní školy vedená k termínu inspekce (výběr osobních spisů žáků)
11. Kniha úrazů vedená od 25. 1. 2011
12. Evidence žáků se SVP k termínu inspekce
13. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2014/2015
14. Koncepce výchovného poradenství pro školní rok 2014/2015
15. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015
16. Deník výchovného poradce ve školním roce 2014/2015
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (výběr)
18. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené od školního roku 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
19. Přehledy klasifikace školy a kázeňských opatření za školní roky 2012/2013 až 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
20. Přehledy klasifikace 1., 5. a 6. tříd za školní roky 2012/2013 až 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
21. Žakovské knížky vedené ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (výběr)
22. ŠVP pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2014
23. Vnitřní řád školní družiny (vnitřní předpis č. 04) platný od 25. 8. 2014
24. Přihlášky do školní družiny za školní rok 2014/2015
25. Třídní knihy školní družiny ve školním roce 2014/2015
26. Vyrovnávací vzdělávací plány pro žáky s odlišným mateřským jazykem
27. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2012/2013 a 2013/2014
28. Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2014 ze dne 13. 12. 2013, čj. MHMP ROZ 2/312/2013
29. Závazné ukazatele rozpočtu NIV – normativní rozpis 2014 ze dne 21. 2. 2014
30. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2014 ze dne 12. 1. 2015
31. Výkaz zisku a ztráty za období 12/2012, 12/2013, 12/2014
32. Přehled příjmů a nákladů za kalendářní roky 2012, 2013, 2014
33. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. až 4. čtvrtletí 2012, 2013, 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na Pražský inspektorát ČŠI, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v Pražském inspektorátu ČŠI, Arabská 683, 160 66 Praha 6.



Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Jiří Mikoláš v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Jana Frojdová v. r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Karel Pešina v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská v. r.

Mgr. Noëlle Kleinová, přizvaná osoba - odborník
na základní vzdělávání

Noëlle Kleinová v. r.

PhDr. Kristýna Titěrová, přizvaná osoba - odborník
na vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem

Kristýna Titěrová v. r.

V Praze 16. 6. 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

(razítko)

Mgr. Michaela Lipertová, ředitelka školy

Michaela Lipertová v. r.

V Praze 19. 6. 2015



Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.